در «قفسه‌کتاب» جام‌جم بخوانید:
مروری بر کتاب‌های تربیت فرزند

گفت‌وگو با مهرداد ضیایی، مجری برنامه «اهالی شب»
اینجا حرف هم را می‌شنویم

جام جم

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران

www.jamejamdaily.ir

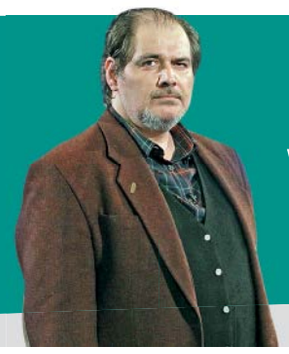

۵

سه‌شنبه ۱۱ آذر ۱۳۹۹ | ۱۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۲ | ۱۲ صفحه | سال بیست‌ویکم - شماره ۵۸۱۷ | استان تهران و البرز ۲۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۵۰۰ تومان | Tuesday - December 1, 2020

طرح راهبردی لغو تحریم‌ها، امروز برای رأی‌گیری به صحن علنی مجلس می‌رود

روز تصمیم علیه تحریم

عمویی: طرح مجلس پایان برجام نیست، پایان اجرای تعهدات ایران است

۲

یک بار دیگر بارش باران باعث شد خانه و زندگی مردم خوزستان زیر آب برود

خوزستان؛ غرق غافلگیری

+ گزارش میدانی از محله‌های آبگرفته اهواز و گفت‌وگو با اهالی آن

عکس: حسن شیروانی | ایرنا | ۹

پیکر شهید محسن فخری‌زاده، پس از تشییع در جوار امامزاده صالح تهران به خاک سپرده شد

وداع با دانشمند هسته‌ای

۲

در روزهای قرنطینه نگاهی داریم به بازی‌های رایانه‌ای پرطرفدار ایرانی و این‌که چرا باید سراغ آنها رفت

بازی‌های ایرانی رقیب می‌طلبند

بر اساس آمارهای بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای، ۳۲ میلیون ایرانی در روزهای کرونا با گوشی تلفن همراه و البته گاهی با تبلت و برخی هم با کنسول بازی کرده‌اند. این آمار البته شامل همه بازی‌ها می‌شود اما بر اساس پیمایشی که همین بنیاد منتشر کرده و ما هم ۲۷ مهرماه در یک گزارش مفصل به آن پرداختیم، در قرنطینه اول و تعطیلات نوروز، ۳۱۴ میلیون بار برنامه بازی در ایران بارگذاری یا به‌روزرسانی شده و ۴۴ درصد استودیوهای بازی‌سازی ایرانی اعلام کردند شیوع کرونا باعث افزایش درآمدشان شده است...

۶-۷

تروریست‌های بوکوحرام ۱۱۰ کشاورز و ماهیگیر بی‌دفاع را در شمال نیجریه قتل‌عام کردند

حمام خون در غرب آفریقا

۸

آیا به کار افتادن سامانه جامع تجارت می‌تواند جلوی احتکار، قاچاق و مفاسد اقتصادی را بگیرد؟

به دنبال شفافیت از دست رفته

۳

گفت‌وگو با وحید شمسایی درباره احتمال شکسته شدن یک رکورد ملی

دوست ندارم کریس به دایی برسد

۱۰

یادداشت

فرق چرا با چگونه

کمیل خجسته

استاد دانشگاه

در یک عملیات تروریستی، ترور شدیم. این دومین اتفاق مهم تروریستی در بازه یک ساله بود که مردم از دوربین رسانه مشاهده‌اش کردند، غرورشان جریحه‌دار شد و ناراحت شدند.

اما نکته مهم اینجاست آنی که ترور را طراحی می‌کند فقط به یک عملیات نقطه‌ای بسنده نمی‌کند. چند روز قبلش صفحه انگلیسی ویکی‌پدیای شهید فخری‌زاده را ایجاد می‌کند تا رسانه‌های بین‌المللی به روایت مطلوب آن‌ها برسند. پمپئو در هشت روز ۱۳ شهر منطقه را طی می‌کند. امارات ناگهان اعلام می‌کند که ویزای ایرانی‌ها را صادر نمی‌کند. در حالی که چند روز قبل خبر از اعطای ویزای طلایی برای نخبگان ایرانی داده بود. آلمانی‌ها به اتباع خود اعلام می‌کنند از سفر به ایران حذر کنند و...

این اتفاقات با ربط و بی‌ربط در منطقه، آن پیش رخدادهای ترور، آن سبک عملیات حتما نشان می‌دهد تروریست‌ها برای بعد از عملیات‌شان هم برنامه داشته‌اند. اگر جای تروریست‌ها بودید چه طرحی را جلوی پا می‌گذاشتید که وب فارسی از محتوا بترکد؟! تروریست‌ها گزینه مطلوبشان این بود که رسانه وقتی اتفاق را می‌بیند روی این سوال بایستد: چگونه این اتفاق رخ داد؟ این کار را بدترین آدم‌های روی زمین انجام دادند و بعد از آن رفتار وحشیانه با بدن مقدس اباعبدا...(ع) از بزرگ راوی و خبرنگار عالم، حضرت زینب(س) پرسیدند که کَیْفَ رَأَیْتِ صُنْعَ اللهِّ؟ و حضرت پاسخی دادند که ماجرای کربلا به فتح قلوب و افشای باطل تبدیل شد.

اینکه نیسان، آبی بود و مسلسل، فلان بود و سرنشین بهمان، این‌ها جذاب هستند اما مساله اصلی روایت نیستند. بازی در زمین تروریست‌هاست که پازل ترور را تکمیل می‌کند. دعوای داخلی می‌سازد و مکمل پروژه ناامیدسازی تبلیغاتی مردم است، چون هر چقدر در پاسخ چگونگی غرق شوند، در قدرت دشمن که به این کار موفق شده اغراق می‌شود.

کار درست همان کاری بود که حضرت زینب(س) کردند و در جواب #چگونه ابن‌زیاد به #چرا پرداختند. کاری که سیدحسن نصرا... درباره ترور حاج قاسم انجام داد. سیدحسن گفت که لازم است هدف ترور را بشناسیم. چرا حاج قاسم ترور شد؟ چون آمریکا در پرونده‌های مهم ایران، لبنان، عراق، سوریه، فلسطین، افغانستان، کره‌شمالی، چین، ونزوئلا، کوبا ناکام شد و دستاوردی نداشت و ترامپ برای انتخابات مجبور شد برای خود دستاوردسازی کند و آن زدن حاج قاسم بود. این نگاه درست است که موجب می‌شود تحلیل و پیش‌بینی سید از آینده هم درست از آب دربیاید که در جمع‌بندی آن ترور گفت آمریکایی‌ها کاری را انجام دادند که هم منطقه و هم انتخابات را باختند.

زدن حاج قاسم به عنوان یک نیروی رسمی ایران در سرزمین دوست اشغال شده که کاری نداشت. هر چند ترور فخری‌زاده هشداری جدی داشت اما واقعیت این است که از میان گسیل این همه نیروهای تکفیری، منافق، سرویس‌ها، خودفروخته‌ها به سمت مرز ایران در بازه دو دهه و تلاش امنیتی موساد و سی‌آی‌ای و سرویس‌های عربی این خون‌ها بیشتر یادآور شکر امنیت است تا چیز دیگر. همین مهرماه بود که چند مدافع امنیت در سیستان شهید شدند. واقعیت روایت ماجرای ترور این است که آن‌ها مجبور هستند دست به ترور بزنند چون ناتوان‌تر از آن شده‌اند که دستاورد منطقه برای مردم ایران را نبینند یا علم بومی‌شده را انکار کنند.

خون مظلوم(ع) با روایت زینب(س) است که کاخ ابن‌زیاد را سرنگون می‌کند.

گزارش

سینماگران در اقدامی قابل‌توجه به ترور شهید فخری‌زاده واکنش نشان دادند

خطاب به تویی که نمی‌شناختمت

پیمان طالبی

شاعر و روزنامه‌نگار

خبر ترور ناجوانمردانه شهید فخری‌زاده توسط عوامل تروریستی در کشور، سبب شد که بار دیگر خون در رگ مردم غیور ایران به جوش بیاید و خواستار انتقام و خونخواهی این شهید والامقام شوند. در این میان هنرمندان نیز که بنابر رسالت هنر، بایست در مواقع این‌چنینی حساسیت بالایی داشته باشند و طبیعت هنرمندانه‌شان اقتضا می‌کند که نتوانند در چنین رویدادهایی ساکت بنشینند، اعتراض و ناراحتی خود را از اتفاق پیش‌آمده به هر نحوی نشان دادند. اما گروهی از هنرمندان در واقعه پیش‌آمده صحنه‌گردان اصلی بودند و توانستند با حضور به‌موقع و مفید، نگاه‌های جامعه جهانی هنر و فرهنگ را به خود معطوف دارند. به‌تازگی اهالی سینما بیانیه‌ای با عنوان «تویی که نمی‌شناختمت» را در واکنش به ترور ناجوانمردانه شهید فخری‌زاده منتشر کرده‌اند که سر و صدای بسیاری راه انداخته است. در این گزارش به بررسی این بیانیه کوتاه و تاثیرگذار پرداخته‌ایم.

شروع ماجرا

مهدی عظیمی برآبادی ازجمله افراد شناخته‌شده سینمای ماست. او را در سال‌های گذشته هم در مقام‌های مدیریتی سینما دیده‌ایم و هم در جایگاه تهیه‌کننده و حتی بازیگر. شاید اولین سینماگر حرفه‌ای و شناخته‌شده که در ماجرای شهادت شهید فخری‌زاده وارد عمل شد، عظیمی برآبادی بود. او در صفحه شخصی خود در فضای مجازی پستی منتشر کرد که در آن نوشته بود: «زمستان خواهد رفت اما روسیاهی‌اش به زغال خواهد ماند!» عظیمی برآبادی با انتشار هشتگ‌هایی در عکس مربوط مشخص کرد که منظورش از انتشار این پست، انتقاد از عدم واکنش هنرمندان و به‌خصوص اهالی سینما به ترور شهید فخری‌زاده است. او همچنین در متن پست منتشر شده نیز، اعلام کرده بود که جای هنرمندان و بازیگران مشهور و معروف سینما، تئاتر و تلویزیون در واکنش به ترور یک دانشمند برجسته ملی و جهانی خالی است.

به تو افتخار می‌کنیم

بعد از انتشار این پست در صفحات مجازی، در مدت کوتاهی ۳۰ نفر از هنرمندان مطرح سینما در بیانیه‌ای کوتاه نسبت به ترور ناجوانمردانه شهید محسن فخری‌زاده واکنش نشان دادند و کوشش او را برای ایران که به شهادتش منتهی شد، پاس داشتند.

در متن این بیانیه آمده است:

«به نام خدا

خطاب به تویی که نمی‌شناختمت

خبر ترور ناجوانمردانه‌ات را شنیدیم و افسوس خوردیم که چرا به قدر بدخواهان میهن‌مان تو را نمی‌شناختیم. کمی دیر شده ولی به پاس یک عمر تلاش علمی بی‌منت و بی‌نام و نشان برای اقتدار کشور عزیزمان ایران، به تو افتخار می‌کنیم. روحت شاد».

امضاکنندگان این بیانیه عبارتند از: پرویز پرستویی، ابراهیم حاتمی‌کیا، کمال تبریزی، مجید مجیدی، همایون اسعدیان، منوچهر محمدی، منوچهر شاهسواری، مازیار میری، رضا میرکریمی، نرگس آبیار، فرشته طائرپور، محمدمهدی عسگرپور، کامران ملکی، رسول صدرعاملی، مجتبی راعی، محمدحسین حقیقی، حسن برزیده، محمدعلی نجفی، حبیب احمدزاده، آتیلا پسیانی، فرهاد توحیدی، اکبر نبوی، فرهاد قائمیان، ایرج تقی‌پور، محمد داوودی، عبدالحمید قدیریان، علی قائم‌مقامی، مهرداد فرید، نوید محمودی، بهمن اردلان، حافظ احمدی، محمد قاسمی، محمدحسین مهدویان، مهدی فخیم‌زاده.

پویشی مهم و همه‌گیر

در راستای بیانیه منتشرشده و همچنین پست عظیمی برآبادی در فضای مجازی، پویشی با هشتگ «تویی که نمی‌شناختمت» در فضای مجازی راه افتاد. کاربران شبکه‌های اجتماعی با انتشار مطالبی تقدیم به روح این دانشمند برجسته و این شهید والامقام، به بیان مفاهیمی نظیر امتداد خون شهیدان، اقتدار و انسجام ملی و خونخواهی شهیدان و سرداران برجسته کشور پرداختند. همچنین پیشقدم شدن سینماگران سبب شده هنرمندان دیگر نیز به این پویش بپیوندند. برای مثال هنرمندان عرصه‌های تجسمی با انتشار طرح‌ها و پوسترهایی به اعلام موضع در خصوص واقعه پیش‌آمده پرداختند.

راه ناتمام

با وجود مواردی که ذکر شده و صدالبته بسیار هم حائز اهمیت است، باید گفت هنوز هنرمندان و اشخاص مشهور بسیاری هستند که در خصوص شهادت مظلومانه شهید فخری‌زاده سکوت کرده‌اند. سلبریتی‌هایی که اتفاقا از نعمت آسایش و امنیتی که به واسطه امثال فخری‌زاده، سلیمانی و دیگران حاصل شده، بیش از مردمان عادی بهره‌مند بوده‌اند، چراکه در پرتوی همین آسایش و امنیت بوده که توانسته‌اند به پیشرفت و موفقیت برسند و بیشتر از مردم عادی نیز، از امکانات جامعه بهره‌مند شوند. حال در موارد این‌چنینی مردم انتظار دارند واکنش صریح و سریع این گروه را شاهد باشند تا حس کنند که آنان نیز با تمام وجود در کنار مردم کشورشان هستند.

درنگ

یک افسوس همیشگی

مهرداد فرید

تهیه‌کننده و کارگردان سینما

سینماگرانی که بیانیه محکومیت ترور شهید فخری‌زاده را امضای کرده‌اند و نیز تمام آنهایی که نتوانستند آن را امضا کنند، بدون تردید باور دارند که ترور در هر شکلی محکوم است، چه رسد به ترور بزرگمردی که خدمات ارزنده‌ای به کشور داشته و فردی موثر بوده است. شهید فخری‌زاده یکی از ستون‌های توان دفاعی کشور بوده حتی اگر بسیاری از ما او را نمی‌شناختیم. همه ما برای از دست دادن کسی چون او، متاسفیم و می‌دانیم در تمام ایران، مردم به کسانی که خدمتگزارشان بوده‌اند عشق می‌ورزند و دوستشان دارند. چه کسی می‌تواند از چنین حادثه‌ای متاثر نباشد و از کنار این ترور به‌راحتی عبور کند.

سینماگران هم به عنوان بخشی از جامعه، باید همراهی و همدلی خود را با مردم و خانواده شهید فخری‌زاده نشان می‌دادند و از همین رو بیانیه‌ای در این‌باره به امضای اهالی سینما رسیده که هر آنچه باید درباره ترور این شهید گفته می‌شد، در آن ذکر شد. چیزی نیست که در این بیانیه به آن اشاره نشده باشد اما اندوه بسیاری از ما به این برمی‌گردد که چقدر دیر او را شناختیم و چه بسا هنوز هم درباره محسن فخری‌زاده به اندازه‌ای که باید و شاید نمی‌دانیم. گرچه ملاحظات حرفه‌ای سبب شده بود این دانشمند هسته‌ای، برای بسیاری از ما ناشناس بماند و ناشناخته ماندن ایشان، فقط به غفلت ما بر نمی‌گردد، اما یک افسوس همیشه برای ما خواهد ماند؛ این‌که شهید فخری‌زاده را بسیاری از ما در این مرز و بوم نمی‌شناختیم اما دشمن، آن سوی دریاها و از سرزمین‌های دور، او را می‌شناخت. آمریکا شهید فخری‌زاده را شناسایی کرده بود و بالاخره توانست ایشان را به شهادت برساند و ضربه سنگینی به کشورمان وارد کند.

برادر ارجمند
جناب آقای حاج منصور ارضی

درگذشت برادر بزرگوار جنابعالی، جانباز سرافراز و مجاهد فی سبیل ا... امیر سرتیپ حاج محمود ارضی را خدمت شما و خانواده محترم تسلیت عرض می‌کنم. از درگاه خداوند تعالی برای آن فقید سعید علو درجات و برای بازماندگان صبر و اجر مسئلت دارم.

علی عسکری
رئیس سازمان صدا و سیما